

ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΤΑΒΕΡΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ

Οι Άγγλοι πατριότι και η ταβέρνα. — Τί γράφει ένας προεβευτής. — Η ταβέρνα Ντυριέ στο Παρίσι. — Πού έγραψε ο Ρακίνας τις τραγωδίες του. — Η ταβέρνα όπου συχνάζει ο Γκαίτε. — Το Ξυλίνο Σπαθί. — Ξεγνια και άκρωσίες. — Το έγκλημα ενός εγγενούς. — Ένα βασιλικό διαταγμα. Απαγορεύεται η είσοδος στις γυναίκες!... Ο Ξεπερμένος της ταβέρνας. κλπ.

Σήμερα υπάρχουν μπάρ, ντάνσιγ, Τή-ρούμ, λέσχερ και άλλα πολλά και διάφορα κοσμικά κέντρα, όπου η αριστοκρατία μπορεί να πάη να συζητήσει, να χορην, να φλερτάρη, να κουτσομπολέψη και να ξεσπάση. Μά στο μεσαιώνα δεν υπήρχαν τέτοια πράγματα. Τό μόνο αριστοκρατικό κέντρο εκείνης της εποχής ήταν ή ταβέρνα, καταλλήλως διασκευασμένη έννοείται. «Οι Άγγλοι δέν συνηθίζουν να έχουν σπίτι τους προμήθεια από κρασί, γράφει κάποιος προεβευτής της Βενετίας στο Λονδίνο, επί Έρρίκου Η'. Πηγαίνουν, άπλούστατα και τό πίνουν στην ταβέρνα. Και δέν είναι καθόλου παράξεν» νά δης Άγγλίς ας πατριότις, γυναίκας τής ανωτάτης, πολλές φορές, αριστοκρατικής τάξεως, να βγαίνουν άπο τις ταβέρνες με τούς ευγενείς βαβαλιέρους του, τύφλα στο μούθιο και κρατώντας κάτω άπ' τή ματσάλη τους μιιά γενιάτη μπουτλια!...»

Στή Γαλλία, μεγάλη φήμη είχε άποκηνησι ή αριστοκρατική ταβέρνα της Ντυριέ, πού βρισκότανε στο Παρισινό προάστειο Σαιν — Κλου. Και ή δουλειά της έπήγγαιαν τόσο καλό, πού ή Ντυριέ άναγκάστηκε ν' άγοράση όλα τά σπίτια πού ήτανε γύρω άπο τήν ταβέρνα της και νά φτιάξη ένα μεγάλο καπηλειό με όγδόντα δωμάτια, πλουσιώτατα έπιπλα κ.λπ.

Μά τά κέντρα αυτά έγιαν, ως ήτο επόμενον έστία σκανδάλων και άφαντάτων όργάνων. Ο Λουδοβίκος ΙΔ', θέλοντας νά πατάξη τό κακό αυτό, διέταξε όλες ή ταβέρνες νά κλείνουν... άπο τις έξη τό βράδυ. Και ή ταβέρνες έκλειναν, πράγματι... τις πόρτες. Μά τί γινότανε μέσα ως τά ξεμεροπιάματα, μονάχα ένας Θεός και έκείνοι πού γλεντούσανε τό ήξεραν!...

Κρισιότεροι θαμώνες τών καπηλειών αυτών ήταν άνωτεροι τιτλοχί και μεγασιάνες. Έξ αυτών πολλοί νά θεωρούσανε τιμή τους νά καταδεχθή ό ταβερναρής — ό όποιος βίβρια δίνε είχε τίποτα τό κοινό με τούς άλλους λαϊκούς, κομμελ' άρνηδες συναδελφους του — νά ζουμάση στην πόρτα του κατεστήματος του τά... οικόσημά τους!

Ο Ρακίνας έγραψε τις περισσότερες τραγωδίες του στην ταβέρνα τό «Άσπρο Πρόβατο», πωρέα με τό Σαίντ — Άμάν, τόν περιφέρμα ταβερναρδίο ποιητή, ό όποιος άφοι γύρισε όλον τον κόσμο γιά νά διακίση τά κρασιά του, άφοι άνηγε τή μεθη μ' όλα τά γνωστά και άγνωστα μέτρα, έγκατεστάθη μονίμως στο «Βασιλικό σπαθί» και κει έβγαζε άπ' τό πρωί ως τό βράδυ φιλιππικούς έναντιον... του νερού!

Περίοχη έπισως ήταν ή ταβέρνα τά «Καλόπαιδα» όπου μαζεύονταν ό Μολιέρ με τό θιάσό του κ' έπιναν... διαν πήγαιναν καλό ή εισπραξεις τών παραστάσεων! Αντίρου άκριβός βρισκότανε ένα άλλο καπελειό ή «Συμμαχία» πού είχε τακτικό και τζαμαϊζή πελάτη τόν δραματικό συγγραφέα Σανμελέ, ό όποιος κνηγούσε διαρκώς τό Ρακίνα γιά νά του διαβάσι τις τραγωδίες του και νά τόν πειση πώς ήταν μεγαλοφυής! Ο Μπουαυ, γράφει στην άλλη λογογραφία του πώς ό Ρακίνας γιά νά γλυτώση άπ' αυτό τό μαρτύριο, έβριζε τό Σανμελέ νά πίνη γραμμή, γιά λογαριασμό του, μόνο και μόνο γιά νά μήν πλορη νά μιλάη!

Στή Γερμανία σώζεται ως σήμερα μιιά ταβέρνα πού εινε τόπος προσκυνήματος γιά κάθε νησιο γερομανό. Η ταβέρνα όπου συχνάζει ο Γκαίτε. Εκεί, ό νεαρός Βολφγκανγκ έγραψε, με κάρβουνο, στους τοίχους, τούς πρώτους στίχους του. Και την ταβέρνα αυτή έχει άποθανάτισει στην περίφημη σκηνή τών φοιτητών, στο Φάουσις, τών φοιτητών πού πίνουνη, πίνουνη, σαν πεντακόσιοι χίτροι!...

Μά κ' οι σοβαροί νά πούμε διανοούμενοι — θεολόγοι, φιλόσοφοι, καθηγηταί πανεπιστημίων — είχανε τις δικές τους ταβέρνες, στις όποιες όμως μάλλον έτρωγαν παρά έπιναν...

Από τόν ΙΗ' αιώνα άρχίζει γιά τις ταβέρνες — τις αριστοκρατικές έννοούμε — νέα περίοδος: περίοδος άκατονομάτων όργάνων και άγρίας άκολασίας. Εινε ό λεγόμενος «έλευθεριάζων αιώνας». Τά ήθη βριακότουσαν τότε σέ μεγάλη έκλυση. Του κάκου μερικοί σάφρονες κ' έγκρατείς άνθρωποι προσπα-

θούσανε νάντιδράσουν στο άκατάσχετο ρεύμα της διαφθοράς. Η έξυχοίωση είχε στήσει γιά καλό τό βασίλειο της τόσο στις άνώτερες, όσο και στις κατώτερες κοινωνικές τάξεις. Πράγματι, δοκίμασε γιά μαρκήσιοι μαζεύονταν κάθε βράδυ στους πιο άποκεντρους και ύποπτους όρθμούς τών Παρισίων και εκεί πού βρισκότανε μπρός σ' ένα παληό, έτοιμόροπο στίτι, μεταφερόταν ξαφνικά, ως δια μαγείας στο έσωτερικό του πού θύριζε τό φαντασμαγορικό διάκοσμο τών παλατιών τής Χαλιμάς.

Τά πρωτεία, άπο αυτής της άπ' φως, τά είχε ή θρυλική οδός Άβινιόν, κοντά στην Κεντρική Άγορα. Και ή διασημότερη ταβέρνα σέ κείνο τό δρόμο ήτανε τού Ρουσσώ, πού ένέπνευσε πολλούς ποιητάς, δραματογράφους και... έρωτηρηκας, καυτηριάζοντας έκείνο τό σπλήλιο τών όργάνων.

Η ταβέρνες τής συνοικίας τού Τάμπλ, συχνάζονταν άποκλειστικά άπο άξιωματικούς της βασιλικής φρουράς. Ηρόθε μάλιστα έποχη κατό την όποία όλoi οι ευγενείς όλων τών κρατών της Ευρώπης τό θεωρούσανε ή τιμή της ύποχρησση νά πάνε τοιλάχιτο μιιά φορά στή ζωή του στο Παρίσι γιά νά όργασσονε στην ταβέρνα τού Ρουσσώ, ή όποία έφερε τον ήμισια ίπλοτικό τιλο: «Το Ξυλίνο Σπαθί».

Εκεί, ό κόμης ντε Όρν, γόνος μιιάς άπ' τις αριστοκρατικότερες οικόγενεις της Γαλλίας, σκότωσε κάποιον άμαξά γιά νά τού πάρη τις 150 000 φράγκα πού είχε έλαίνο του και νά μπορέση νά συγκατηρή κοντά του με τό ποσόν έλαιο γουαίνα ύ-οπηη πωλήτρια τής ταβέρνας πού ζητούσε νά βοηθαι ένα άλλο φιλοπλουσιώτερο του.

Τό έγκλημα αυτό προξένησε πάταγο. Όλη ή τάξη τών ευγενών της Γαλλίας έξηγήθη, μπρός στην καταδικαστική άπόφαση τού δικαστηρίου και ζήτησε την άπόωση του ντε Όρν. Μα τού κάκου. Ο άστόχιστος ίπλότης δέ γλύτωσε τό κεφάλι του.

Θεωρήσαμε περιττό και άνάμοστο νά ζάνουμε έστω και τόν παραμυθό ύπαινεγμό γιά τά όργια πού γίνοντανε μες στις αριστοκρατικές εκείνες ταβέρνες. Υπάρχουν σήμερα παληά βιβλία πού περιγράφουν λεπτομερώς τήν άκολασία πού βασιλευσε τότε. Και δέ θα τά πιστεύουμε, θα θεωρούσαμε τις περιγραφές τους ύπερβολικές, άν δεν τις έλεβριθώωναν πολλοί μεγάλοι συγγραφείς, όσως ό Βολταίρος λόγω χροής.

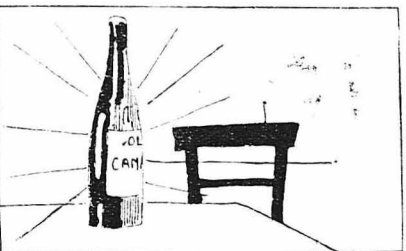
Στή Σεβιλία μάλιστα — όπου τό κακό φαίνεται πώς θα είχε φτάσει στο άποχωρητο — έβγήκε βασιλικό διάταγμα δυνάμει του όποιου άπαγορεύοντανε με ποινή θανάτου στην ταβερναρής, ή είσοδος γυναικών σέ καπελειά. Στή Γαλλία δέν εφαρμόστηκε τό μέσο αυτό, μά ή άρχές έπιτηρούσανε τόσο αυστηρά τά ύπολα αυτά κέντρα, ώστε οι θιασώται τού Βαυχου και τών άρχαίων ρωμαίων όργάνων, τό πήρανε σιγά-σιγά άπόφαση πώς είχε περάσει πιά γι' αυτούς ή χρυσή περίοδος της έλευθερίας.

Ας μήν ξεχνάμε όμως πώς ατόσαμε στις όρχές του περασμένου αιώνας, τής θριαμβευτικής επελάσεως του πολιτισμού. Η ταβέρνες άνήκανε πιά — γιά την αριστοκρατία βίβρια — στο παρελθόν.

Αρχισαν νάνοιχουνε πωλλά και διάφορα κέντρα, στο ό τοια μαζεύοντανε θιασώται νά γλεντήσουν χωρίς τό φόβο αφενδιαμού και έφώδων.

Κι' έτσι σιγά — σιγά, ή ταβέρνες περιήλθαν ύπό τήν άπόλυτο ιδιοκτησία τών κατωτέρων λαϊκών τάξεων και τών λογίων και ποιητών, οι όποιοι, στή Γαλλία ιδίως, έκαναν μερικά άπο αυτά τά λαϊκά κέντρα νά μεταβληθούν σέ πραγματικούς ναούς Τέχνης.

Μά, γιά τις φιλολογικές ταβέρνες της Γαλλίας, πού φιλοξένησαν ένα Μπωνταίρ, ένα Βολαίν, ένα Μωρεάς, θα μιλήσουμε στο έρχόμενο φύλλο.

“ΜΠΟΥΚΕΤΟ”

ΕΒΔΟΜΑΘΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΛΕΚΚΑ 7
ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΡΑΧΜΑΙ 1.000.000

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ „ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ”

Έσωτερ. δι' εν έτος...Δρχ. 130 | Έξωτερ. δι' εν έτος...Δρχ. 180
Αι έξόμνηοι και τρίμνηοι κλπ' αναλογίαν. Αι συνδρομαί δέον
ν' άπειθώνονται ως έξης: ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ “ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ”, ΑΘΗΝΑΣ. ΤΗΛΕΦ. 200

Τò τεύχος τιμαται Δραχμάς 2.50

Δημοσιεύσεις ό στίχος δραχμαί 5. Δι' άγγελίας ιδιαίτερα συμ-
φωνίαί. Τά προηγουμένα τεύχη τιμώνται δραχμάς 3.

Γενικός άντιπρόσωπος του “Μπουκετού” έν “Αμερικη”

MR PETER THEODOPOULOS 1 PEARL ST. CON. STATIST NEW YORK. N.Y.

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

Φ. Μιναρετζήν, Οϊζόν Άλβ. Άφοδ τόσο έδνοπαθήσατε,
άφοδ ιδιώσατε, άφοδ και πετρώλο ζωδύγατε όλη νύχτα και ονάπνευμα
και... πνύμα, ιδού τέλος πάντων τό πνευματικός σας...τέκνον. Τό δημο-
σιόνυμε μετά πολλών έπαύων :

Γιά νά πετύχο μά φορά κι' έγώ στο ποιήμα μου
και νά γραφτή στο Καρτ-Ποστάλ κ' έμένα τ'ονομά μου,
παιδευτήκα ξεσύχτησα όλο αυτό το βράδυ
πρωξί στον Παράδεισο κατέβηκα στον “Άδη
κ' έφαγα νά βρω κάτι τι όμι ζωνον μά 'έον
πλην ‘ύβε κι' άνεπιτυχε άλλα ίσως όραϊον
νά τ'όβρουν όί κριταί σωστό σαν θα το ζυγίσουν

να εις την παρούσαν στήλην

[σας νά τό παραχωρήσουν

κι ιδού αυτό κι' άν ειν φρω-

[χο κι' αδύνατο λιγάκι

μη τό περιφρονήσετε γιατί

[ένα παιδάκι

της Μούσης σας τό έγραψε

[επιεικεις φανήτε,

κριταί που θα τό κρίνεται ζειν

[τη στιγμή σκεφθήτε

ότι άτ' τό άλλα φθάσατε εις

[των κριτών τη θέσι

και βίλιτ αυτό τό έργο ιου

[στο “Καρτ-Ποστάλ” τη θέσιν.

Βασ. Τσακ. Τό ποτό

και τό τριτό, άτ' ιά ουτινά

σας ποιήματα άνεπιτηγ. Τό

δεύτερο θα ήτο δημοσιεύσιμον

άν ειχε πλουσιώτερες όψεις και

ά... δέν ήτο σοφον! Έπισημώ-

ποιτε, μην άπορηγευθήτε. Αν

έχετε τίποτε άλλο, στείλιτε τα.

Ε. Ν. Μ. Ιωαννίνω, τό κοι-

μάτι σας δέν ήτο άλοκός δη-

μοσιεύσιμον... Στείλιτε μου τί-

ποτε άλλο. Ν. Γ. Μπαλάτα.

Τα ποιήματά σας δε ζωνον πός

δέν σας λεπει τό αίσθημα. Αυτό

δμως και μόνον δει άρεσι. Γρά-

πει νά τό ύποτάξετε σ'ότις κα-

τόνες της Τέχνης... Γράφατε

λοιπόν, γράφατε και άλλα...και

άργότερα, στείλιτε μου. Ν. Μ.

Κοιτελιάρ. Η “Επιστή

σών “Ερωτα” δέν ξεδούδη ατό-

μη. Άποιαθήτε, σχετικώς, στο

“Βιβλιοπωλείον “Εστίας” (Κοι-

λαρον) που έχει αναλάβει μοι-

πωσιακώς την έκδοσιν των έρ-

γων του κ. Σισιπολιου. Δ. Ν.

Γαλάτα. Η μεταφράσις

σας καλές και θα δημοσιεύσιν

μη την οισιάν τους. Ν. Σ. Ζ.

Δέν ειπε δυνατόν θα σας άπα-

τήσαμε. Στ. Παπαχριστό-

στον Τό ποιήμα σας άνεπι-

τηγές. Ν. Άλόγοστοκο-

σθη, “Ιτέαν. Έξαριστόμμε πολ-

ύ, δυοτρώ, όμως μνηστορή-

ματα του είνους αυτό δέν μας

χρειάζονται Ν. Βγερδίο-

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Τό «Μπουκέτο» άπ' άρχης της έκδόσεώς του κατέστη τό μοναδικόν έντρυφήμα του Έλληνικού λαού, κυκλοφορούν όπερ τας τριακοντα χιλιάδας φύλλα καθ' όλην την Έλλάδα. Η Διεθύνσις του Περιοδικού επιθυμούσα νά επιτύχη την εύρυτατην διαδοσιν και έν τώ Έξωτερικώ, χάριν των άπανταχού όμογενών, άπεφάσισε νά όρίση την τιμήν της συνδρομής αντί μιάς λίρας Άγγλιας εις δραχ. 180 έτησίως, τιμήν ίσοδυναμούσαν- άν λαβωμεν όπ' όψιν τά ταχυδρομικά- προς την συνδρομήν του Έσωτερικου.

Κατόπιν τούτου όί έν τώ Έξωτερικώ Έλληνες άς σπεύσουν νά μας άποστείλουν τας συνδρομάς των εις δραχμάς έπωφελομενοι της έκπτώσεως της δραχμής διά να τους έγγραφωμεν και ούτω θα έχουν με ήμισιαν περίπου άγγλικήν λίραν, έπι έν έτος τό «Μπουκέτο» νά τους τέρπη και νά τους διασκεδάση.

Άς έπωφεληθουν αύτης της μοναδικής εύκαιρίας και όί Έλληνες του Έσωτερικου για να έγγραφουν συνδρομητάς στο «Μπουκέτο» τους ζηνετημένους συγγενείς των, προσφέροντες έτσι σ' αύτούς την πιό ευχάριστην, την πιό τερπνήν, την πιό ώφελιμη πνευματική άπολαυσήν που μπορεί να έχη ένας Έλλην έδρισκόμενος μακρην της πατρίδος του.

λορ, Πύργον “Ηείας. “Ο κατάλογος των βιβλίων σας που μας έστείλατε έχάθη δυοτρώ. Θα μας ύπογεώσετε άν μας στείλιτε άλλον. Ν. ι-κ-ό-λ. Ι. Διναροδάτορ. Σας εξαριστόμμε πολύ, αλλά τό βιβλίον που μας έστε το έχομε. Γ. τ. ω. γ. Θ. ΙΙ. Τό κατά τον Δ. Πορφύραν ποιήμα σας τό δημοσιεύσιμον έδω, μά νά τό διαβάση ό ίδιος και... νά βάλη γνώση.

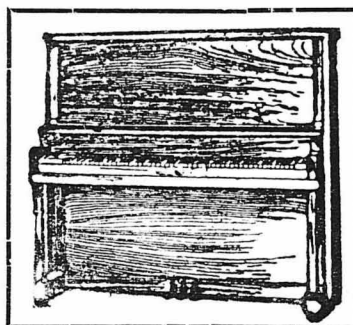
Ψηλά, ό Λάμπρος κύταγε,
τη φήση μιάν ήμερα
Κι' όλο τό συμπαν τό τρανό,
Μά ζάτου άπ' τό γαλανό,
Τόν έναστρο μας ούρανό
Μάταιο κόσμο ταπεινό,
Στοχάσθηκε έκει πέρα.

Κι' εούθε ποιήματα,
Σ' όλόγλυκο ένα τονο,
Κι' εξήναγε τ' άρμονικά
Κάλλη της φύσης, θελκτικά,
Τού έρωτα τά μουσικά,
Κι' έχάραζε παθητικά,
Τού βίου μας τον πόνο.

Παπαχριστόπουλορ, Πάτρα. Ανούμεθα ελλοζινώδς δι' ότι συνέρη. Διοιτρώδς δέν φυλάγονται χειρόγραφα. Γιατί και ήμεις θα ήθελαμε νά ανακάλυπταμε τον κακοήγη που στέλιει ποιήματα με τό όνομά σας.

PIANA PULLMAN

Μην εκλέγετε τό πιάνο σας, χωρίς νά έχετε έξετάσει τά πιάνα PULLMAN. Η άπόκτησις ενός

πιάνου PULLMAN σας εξασφαλίζει άπό άπόψεως ποιότητος ΤΗΝ ΑΡΙΣΤΗΝ, και άπό άπόψεως δαπάνης ΤΗΝ ΕΛΑΧΙΣΤΗΝ. Συγκρίνατε άμερολήπτως. Με-

γάλαι εύκολία πληρωμής. Κατάλογοι δωρεάν.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ

12—Στοά Άρσκειου—12

Παπαχριστόπουλορ, Πάτρα. Ανούμεθα ελλοζινώδς δι' ότι συνέρη. Διοιτρώδς δέν φυλάγονται χειρόγραφα. Γιατί και ήμεις θα ήθελαμε νά ανακάλυπταμε τον κακοήγη που στέλιει ποιήματα με τό όνομά σας. Μήπως όμως πρόκειται περί ανωνυμίας; Θ. Σαχτούρορ, Πειραιά. Τό ποιηματάκι σας άνεπιτηγές. Κ. Καλατζήν. Θα σας άπατήσαμε. Έκείνς άν ζάθηκα στο ταχυδρομείο. Δ. Α. Μήτισορ, Κόρινθορ. Και ος ος λέμε τό ύπο. Σ' όλους άπατήαμε. Μήπως δέν έτυχε νά τό όητε; Κ. Ούκ. Πόρορ. Τό διηγήμα σας ήμ πενημημό. “Υφος κακό. Γλώσσα μιτηή. Γράφατε προσεχτικώτερα Μ. Άλεξίου, Πειραιά “Ομ έπιτηγέ τ' ποιήματά σας. Αράβασε ποιήμον. Χαρ. Άκροίταν. Ούτε τό πεσό καλό. “Αοζίζετε έτσι: «Έίχε βροχήνει ό καλοκαιριτικός ήλιος άρήφοντα στή όδοιτηρ... ποροποριστα του χλιαύδα. Τί θα πή ποροποριστα; Πουπολιένα θέλετε να πητε; Κι' στο ούνολο έμω άποτηγημό. Στείλιτε τίποτε άλλο άν έχετε, προσεχτικά έμω γοαμμένο. Καλ. Καρ. Καλλιθέα. “Οι άπολύτως επιτηγές τό διηγήμα σας. Δέν γράφει άοχημα, μά όποτεριτε πολύ άκόμη. Έγραζοθε λοιπόν και έπιζέτε. Ν. Παπαπερι-κ-λήν, Άλεξανδροπούλορ. Άντα, Θεσσαλονίκηρ. Δημοσιεύονται στην “Οικονομία, κριθέντα μάλλον κατάλληλα δια την πρωτεξάδεσην αύτην του “Μπουκετού, Γ. Δεναροστον. Καλό τό ποιήμα σας στο ούνολο. Μερισκό τον στίχο όμως πολύ μερισ, π.χ. ό δ' τοδ' α' τετραστίζον:

Κ' ένα δεκάριχο κερύ φωταίον
τ' άποφάγια!

Ατά “αυτοσώδς κρινόμενα”, όπως μάς ζητήσατε ό δ' ός.